

Robert Vannoy , Historia ya Agano la Kale, Hotuba ya 5

Mwanzo 1 na Mungu, Mwanzo 1:1-2

c. Mungu ni Muumba Mwenye Nguvu Zote wa Ulimwengu

Ninaamini nilikuwa nimetaja mambo mawili tu kuhusu hilo. Kwanza kuwepo kwa Mungu kunadhaniwa. Imani ya pili ya Mungu mmoja imedhaniwa na kwa maana hiyo ilifundishwa. Na kisha tukajadiliana kuhusu wingi wa nomino kwa Mungu (Elohim, mwisho wa " im " ni wingi katika Kiebrania) lakini hiyo hakika si dalili ya ushirikina na pengine si hata wingi katika uungu bali wingi wa ukuu.

Tuendeleo kwenye c. Mungu ndiye muumba mwenye nguvu zote wa ulimwengu. Hilo hakika limeelezwa wazi katika Mwanzo sura ya kwanza. Mungu ndiye muumba mwenye nguvu zote wa ulimwengu. Una usemi unaorudiwa katika sura hiyo "na Mungu akasema, na Mungu akasema, na Mungu akasema." Anazungumza kuhusiana na matendo kadhaa ya ubunifu . Kwa hivyo Mungu ndiye muumba mwenye nguvu zote wa ulimwengu. Waebrania 11:3 inasema "ulimwengu uliumbwa kwa amri ya Mungu." Hakika hilo linaonyeshwa katika mafundisho ya Mwanzo 1 pia.

d. Mungu ni Tofauti na Uumbaji Wake Sawa d. Mungu ni tofauti na uumbaji wake. Hakuna dokezo la imani ya miungu mingi katika Agano la Kale ambapo mungu anatambuliwa na mpangilio uliombwa. Mungu wa Mwanzo 1-3 na wa Agano la Kale si mungu wa asili. Yeye ni tofauti, yeye ni tofauti na uumbaji wake na hilo linaweka nyenzo za kibiblia tofauti na nyenzo nyingi za kisasa za hadithi za Mashariki ya Karibu ya kale. Kwa hivyo Mungu ni tofauti na uumbaji wake. G. Ernst Wright katika *The yake Mungu Ambaye Matendo* anasema kwenye ukurasa wa 21. Ninaamini hili liko kwenye orodha yako ya vitabu. Liko kwenye ukurasa wa 6 kuhusu ingizo la nne. G. Ernst Wright *Mungu Anayetenda*. Kwenye ukurasa wa 21 anasema, "Hapa ndipo Mungu tofauti kabisa na miungu ya dini zote za asili, kitamaduni, na falsafa. Yeye si nguvu inayokaribia, katika asili wala katika mchakato wa asili wa kuwa na kuwa. Asili ya utu wake na hufunuliwa katika matendo yake ya kihistoria. Kwa hivyo anapita asili anapopita historia na kwa

hivyo anaharibu msingi mzima wa dini ya kipagani. Hakuna nguvu au nguvu duniani iliyo na sifa zaidi kwake kuliko nyingine yoyote na inaeleweka zaidi leo kwamba utambulisho wa zamani katika Israeli ya awali wa mungu wa milima, mungu wa uzazi, mungu wa vita ambao imani ya Mungu mmoja ya kimaadili ya manabii ilibadilika polepole ni mawazo ya dhana na mawazo ya kitaaluma. Haiwezekani kwa misingi yoyote ya majaribio kuelewa jinsi Mungu wa Israeli angeweza kubadilika kutokana na ushirikina. Yeye ni wa kipekee, *sui generis*, tofauti kabisa." Nadhani hiyo ni kauli nzuri sana ya upekee wa mungu ambayo imeelezwa katika Agano la Kale na hasa hata hapa katika Mwanzo 1. Nadhani mambo hayo manne niliyoyataja: kuwepo kwake kudhaniwa, imani ya Mungu mmoja ikidhaniwa, yeye ndiye muumba mwenye uwezo wote wa ulimwengu na yuko tofauti na uumbaji huo. Vipengele hivyo vinaungana kutoa dhana ya kipekee, ya juu sana ya Mungu ambayo ni muhimu sana kwa Agano la Kale lote.

2. Mafundisho ya Jumla kuhusu Ulimwengu a. Ulimwengu haupo Mwenyewe au wa Kimungu b. Sio Uovu wa Asili au Upinzani kwa Mungu na Mwanadamu Hebu tuendeleo kwenye 2.: "Mafundisho ya Jumla kuhusu Ulimwengu." Nitaanza na maoni matatu ambayo nadhani yanapochukuliwa pamoja ni muhimu kuhusu ulimwengu. a. "Ulimwengu haupo Mwenyewe au wa Kimungu." Kwa maneno mengine, ulimwengu si mwendelezo wa kiini cha Mungu. Kwa hivyo kuna tofauti kati ya Mungu na ulimwengu uliombwa. Haupo Mwenyewe na sio wa Kimungu. b. "Sio uovu wa asili au mpinzani kwa Mungu na mwanadamu." Na, bila shaka, unapata kwamba katika kifungu kinachorudiwa pia katika Mwanzo baada ya matendo maalum ya uumbaji ambapo unasoma, "na Mungu akaona ya kuwa ni mema, yalikuwa mema, yalikuwa mema, yalikuwa mema." Kwa hivyo tabia muhimu ya mpangilio uliombwa ni mzuri. Kuna falsafa na dini nyingi zinazoshikilia kwamba maada kimsingi ni maovu na zinashikilia katika kinyume hicho kati ya maada na roho kwamba maada ni maovu. Hilo si wazo la Biblia. Bila shaka, uumbaji huathiriwa na anguko, lakini si maovu kiasili. Utaratibu uliombwa unapendeza na ni mzuri.

c. Ulimwengu Ulikuwa Kuwa kwa Mapenzi ya Muumba wa Kimungu

d. Uundaji Wake Hufuata Hatua za Utaratibu c., "Ulimwengu ulijitokeza kwa mapenzi ya muumba wa Kimungu." Kwa maana haupo wenyewe au wa Kimungu lakini unakuja kuwa kwa mapenzi ya muumba wa Kimungu. Mungu anauita, anasema maneno haya ya ubunifu na unakuja kuwa. Na d. "Uundaji wake hufuata hatua za utaratibu." Tunaona hilo likielezwa katika sura ya 1 katika siku sita za shughuli za ubunifu. Uundaji wake ulifuata hatua za utaratibu. Kwa hivyo nadhani hiyo ni aina ya muhtasari wa mafundisho ya jumla kuhusu ulimwengu. Tutaangalia maelezo zaidi ya Mwanzo 1 lakini hiyo hakika ni baadhi ya mafundisho ya jumla.

3. Mafundisho ya Jumla ya Mwanzo 1-2 kuhusu Mwanadamu a. Kama ilivyo kwa Ulimwengu, Mwanadamu Hayupo Mwenyewe au Mungu b. Mwanadamu Anadaiwa Kuwepo Kwake kwa Kitendo cha Ubunifu cha Mungu c. Mwanadamu Anakuja Kama Kilele cha Matendo ya Ubunifu ya Mungu d. Mwanadamu Ametengwa na Uumbaji Wote wa Mungu Tatu, mafundisho ya jumla ya Mwanzo 1-2 kuhusu mwanadamu. Kwanza, kama ilivyo kwa ulimwengu, mwanadamu hayupo mwenyewe au Mungu. Mwanadamu ni kiumbe aliyeumbwa na Mungu wakati fulani katika historia na yuko tofauti na Mungu. b. Mwanadamu anadaiwa kuwepo kwake kwa kitendo cha ubunifu cha Mungu. Bila shaka, tutajadili hili baadaye kuhusiana na nadharia ya mageuzi ya Mwanzo 1 na 2. Sidhani kama unaweza kukubali Mwanzo 1 na 2 kwa mtazamo wa mageuzi wa asili kwa njia yoyote. c. Mwanadamu anakuja kama kilele cha matendo ya uumbaji ya Mungu. Mwanzo 1 inafikia kilele na ni siku ya sita mwishoni mwa shughuli zingine za uumbaji ambapo Mungu anaumba mwanamume na mwanamke. Kwa hivyo mwanamume anakuja kama kilele cha matendo ya uumbaji ya Mungu. d. Mwanadamu ametengwa na viumbe vingine vyote vya Mungu kwa sababu aliumbwa kwa mfano na sura ya Mungu. Hata hivyo, wakati fulani mwanadamu anashiriki sifa na viumbe vingine vyote kwa kuwa kiumbe ambaye ni sehemu ya uumbaji wa Mungu. Lakini pia ni tofauti kwa kuwa ana kitu ambacho hakuna kiumbe kingine kilicho nacho, na hicho ni mfano wa Mungu.

Tunaona katika Mwanzo 1:26-27. "Mungu akasema, 'Na tumfanye mtu kwa mfano wetu kwa sura yetu.'" na 1:27 inasema, "Mungu alimuumba mtu kwa mfano wake, kwa mfano wa Mungu alimwumba; mwanamume na mwanamke aliwaumba." Nadhani utapata mjadala mrefu kuhusu mfano wa Mungu ndani ya mwanadamu ni nini, hiyo inaunda nini, lakini sitaki kufanya hivyo kwa wakati huu. Nadhani tunaweza kusema kwamba mwanadamu ni kiumbe wa kiroho, mwenye mantiki na mwenye maadili na kwamba anamtofautisha mwanadamu na wanyama—ameumbwa kwa mfano wa Mungu.

e. Mwanadamu ana Mamlaka au Utawala wa Kimungu juu ya Uumbaji wa Wanyama na Amepewa Kazi za Kuitiisha Dunia

e. , “Mwanadamu ana mamlaka ya kimungu au utawala juu ya viumbe vya wanyama na amepewa kazi ya kuitiisha dunia.” Hiyo ni katika Mwanzo 1:28, “Mungu akawabariki, akawaambia, Zaeni, mkaongezeke, mkajaze nchi; mitiishe. Mkatawale samaki wa baharini, na ndege wa angani, na kila kiumbe chenye uhai kiendacho juu ya nchi.” Kwa hivyo nadhani mafundisho hayo kwa pamoja yanafupisha kile tunachokipata katika Mwanzo 1 kuhusu wanadamu. Yeye si kuwepo kwake mwenyewe au kimungu, ni mtu anayedaiwa kuwepo kwake kwa tendo la uumbaji la Mungu, anakuja kama kilele cha matendo ya uumbaji ya Mungu, amejitenga na viumbe vingine vya Mungu kwa sababu ya sanamu, na ana mamlaka ya kutawala wanyama na kuitiisha dunia.

4. Tafsiri za Mwanzo 1:1 Sawa, tuendeleo hadi 4. “Tafsiri za Mwanzo 1:1.” Tayari nimetaja Mwanzo 1:1 ni kauli ya fahari, isiyo na mfano katika fasihi ya nje ya Biblia ya wakati huo. “Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na nchi.” Sasa nimesoma kutoka kwa King James, NIV ni sawa, isipokuwa “mbingu” ni wingi. “Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na nchi.” Ukiangalia matoleo ya kale, tafsiri ya kale ya Kiebrania hadi Agano Jipya unapata tafsiri sawa. Ninachomaanisha kwa hilo ni kwamba unapata tafsiri inayofanya Mwanzo 1:1 kuwa kifungu huru - sentensi yenye nukta. Leo, ukiangalia maoni mengi na tafsiri zingine, utagundua kuwa badala ya kifungu huru, ni kifungu kidogo. Ukichukua RSV, kwa mfano, inatafsiri, “hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu

na nchi” kama King James anavyofanya, lakini ina tanbihi. Tanbihi inasomeka: “Mungu alipoanza kuumba mbingu na nchi, dunia ilikuwa bila umbo” n.k. ... inaifanya kuwa kifungu kidogo kwa kinachofuata. Biblia ya Kiingereza Mpya haina tanbihi yoyote. Inatafsiri tu kifungu, “Hapo mwanzo wa uumbaji, Mungu alipoziumba mbingu na nchi, dunia ilikuwa bila umbo na utupu.” Hii tena inaweka chini mstari wa kwanza hadi mstari wa pili. Kwa hivyo kuna majadiliano mengi, haswa katika maoni. Je, Mwanzo 1:1 ichukuliwe kama kifungu huru - kama taarifa? Au, ichukuliwe kama kifungu huru kwa kinachofuata? Ni tafsiri gani bora zaidi? Ningesema, kisarufi, unaweza kutoa hoja kwa yoyote. Kwa maneno mengine, kuna utata fulani wa kisarufi, kwa hivyo unaweza kubishana huku na huko.

a. Mwanzo 1:1 Ichukuliwe kama Kifungu Huru Kwa hivyo hebu tujadili hili zaidi kidogo chini ya 4. Nitakupa hoja ndogo chache ambazo hazipo kwenye karatasi yako ya muhtasari. a. ni: "Mwanzo 1:1 Ichukuliwe kama kifungu huru." Nadhani hii ndiyo njia bora ya kuielewa. Hiyo bado haijibu maswali fulani, yaani, unatafsirije umuhimu wa kauli kama kifungu huru? Kazi yake ni nini? Na nadhani kuna angalau tafsiri tatu zinazowezezana kama kifungu huru. Ya kwanza itakuwa, ni muhtasari wa sura nzima. "Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na nchi," ni muhtasari wa sura nzima. Kwa maneno mengine, ingekuwa kama kichwa cha habari cha gazeti au sentensi kuu katika insha. Inafupisha kila kitu kinachofuata. Sasa, kuna mengi ya kusema kwa tafsiri hiyo. Kwa kweli nimeingia tu katika Biblia ya Masomo ya NIV, na maelezo kuhusu Mwanzo 1:1 yanasema: "kauli ya muhtasari inayoanzisha siku 6 za shughuli ya ubunifu." Hiyo ndiyo tafsiri ambayo NIV inaichukulia. Tatizo la mtazamo huo ni - na mitazamo hii yote ina matatizo fulani, ndiyo maana kuna mitazamo tofauti - kwamba mstari wa 2 hauonekani kama mwanzo unaofaa wa hadithi ya uumbaji. Ikiwa mstari wa 1 ni kichwa cha habari tu, mstari wa 2 hauonekani kama mwanzo unaofaa wa hadithi ya uumbaji lakini badala yake unaelezea hali ya vitu vilivyoundwa visivyo na mpangilio. "Nchi ilikuwa bila umbo wala utupu, giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji." Ingeonekana kuwa jambo la ajabu kidogo kuanza simulizi ya uumbaji na "nchi ilikuwa

ukiwa na utupu ." Lakini, sisemi kwamba huwezi kuchukua 1:1 kama kifungu huru. Inaonekana kwangu kwamba ukikichukua kama kifungu huru, itakuwa bora kukielewa kama uumbaji *ex nihilo* , nitatumia neno hili kwa sababu litatokea baadaye. Ni msemo wa Kilatini ambao mara nyingi hutumika, "kutoka pasipo na kitu," "uumbaji kutoka pasipo na kitu." Uumbaji *ex nihilo* , ni uumbaji kutoka pasipo na kitu. Mtazamo huu unaelewa, "hapo mwanzo, Mungu aliumba mbingu na nchi," kama marejeleo ya uumbaji wa *ex nihilo* wa ulimwengu uliopangwa. Sio marejeleo ya maada isiyo na muundo ambayo yametajwa katika mstari wa 2. Na ikiwa ndivyo ilivyo, basi, simulizi la uumbaji linaanza katika mstari wa 3: "Na Mungu akasema iwe nuru..." na kadhalika. Mstari wa 2 ungetoa hali ya ulimwengu kabla ya Mungu kuanza kuzungumza, na kisha kuondoa wazo lolote la maada iliyokuwepo awali ungesema mstari wa 1 umetangulia. Unazungumzia jambo zima kwa maana ya uumbaji *ex nihilo* . Sasa, hiyo ni kama kurudi nyuma kutoka mstari wa 3 hadi mstari wa 1, lakini nadhani tunaweza kutoa mfano mzuri kwa hilo. Ikiwa ndivyo ilivyo, basi ungeelewa mstari wa 1 kuwa muhtasari wa sura nzima kwa maana ya uumbaji *bila nihilo* na uumbaji kutoka pasipo na kitu, na "mbingu na dunia" zingerejelea ulimwengu uliopangwa na uliopangwa.

Mwanzo 1:2 "ilikuwa" au "Ikawa" Njia ya pili ambayo hii imechukuliwa, ni kuelewa Mwanzo 1:1 kurejelea uumbaji wa asili, "hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na dunia," uumbaji wa asili ambao ulikuwa wa uzuri na utaratibu, lakini mmoja ambao ulikuwa tofauti na ulioondolewa mbali kwa wakati kutoka mstari wa 2. Sasa, kile ambacho kinadhaniwa ni, "hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na dunia," hapa kulikuwa na uumbaji mzuri mkamilifu lakini kisha kitu kiliingilia kati. Kulikuwa na mabadiliko makubwa. Katika mstari wa 2, unasoma dunia, kama Mfalme James anavyosema "ilikuwa," unatafsiri kwamba dunia " *ikawa* bila umbo na utupu na giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji." Kwa hivyo mtazamo huo unadhania mabadiliko makubwa kati ya mstari wa 1 na mstari wa 2. Na kwa kawaida hilo linahusiana na anguko la Shetani lililosababisha mabadiliko kama hayo kutokea. Kulikuwa na malaika aliyeasi na akaanguka kutoka katika nafasi yake ya awali, akaathiri ulimwengu, na

kusababisha machafuko. Masharti ya mstari wa 2, katika mtazamo huu, hayangekuwa jinsi Mungu alivyounda vitu hapo awali, lakini ni matokeo ya mabadiliko haya makubwa.

Sasa watetezi wa mtazamo huu wanarejelea kitenzi katika mstari wa 2 ambacho kimetafsiriwa "alikuwa" katika King James. Pia kimetafsiriwa "alikuwa" katika NIV, ingawa, kuna maelezo yanayosema: "huenda ikawa." Ni jambo linalojulikana sana ikiwa unachukua Kiebrania kwamba kitenzi, " *hayah* ," kinaweza kutafsiriwa ama: "kuwa" au "kuwa." Sasa umbo hilo la kitenzi *hayah* -- kuwa au kuwa -- linatumika katika maana kadhaa. Wakati mwingine linamaanisha "kuja kutimia." Wakati mwingine linamaanisha "kuja kuwa." Wakati mwingine linamaanisha tu "kuwa katika kuwepo." Kwa hivyo, nadhani unachoweza kuona kutoka kwa neno lenyewe, wakati mwingine hutumika kwa maana inayobadilika "kuwa," wakati mwingine kwa maana tuli ya "kuwa." Inategemea muktadha ni ipi kati ya hizo inayopendelewa. Sidhani kama unaweza kutegemea hoja kwenye neno lenyewe ili kuthibitisha mtazamo mmoja au mwingine. Baadhi watajaribu kufanya hivyo. Baadhi watajaribu kusema *hayah* daima ni aina hii ya wazo lenye nguvu, kwa hivyo lazima itafsiriwe "ikawa." Wanajaribu kutumia hilo kuunga mkono wazo la mabadiliko makubwa kati ya mstari wa 1 na mstari wa 2. Sidhani kama matumizi yatathibitisha hilo. Sidhani kama unaweza kutegemea hoja yako kwenye maana ya kitenzi kwa sababu inaenda pande zote mbili. Na ningesema, kuhusiana na mtazamo huu, kwamba inawezekana kisarufi, ingawa *hayah* inaweza kutumika kwa maana ya "kuwa", lakini sidhani kama kuna ushahidi mwingi kwa mtazamo huu. Na matokeo yake ni kwamba sehemu iliyobaki ya sura hiyo si simulizi la uumbaji wakati huo. Kwa maana halisi ya neno hilo inakuwa ukarabati wa dunia kama makao ya mwanadamu na wanyama baada ya kuona uharibifu wa uumbaji wa asili mkamilifu na mzuri.

Nadharia ya Pengo Imefutwa - Weston Fields Kwenye karatasi yako ya muhtasari, chini ya "III. A. 4." kwenye karatasi yako ya bibliografia, katikati ya ukurasa, unaona ingizo la Weston W. Fields: *Unformed and Unfilled* . Huo ni mjadala mrefu wa kitabu wa Mwanzo 1:1 na 1:2 . Weston Fields anapinga vikali nadharia hii ya pengo kati ya 1:1 na

1:2. Kwa hivyo ikiwa una nia ya kusoma mjadala kamili wa kile Mungu alichosema unaweza kuangalia kitabu cha Field kuhusu nadharia ya pengo.

Sasa, wacha nitoe maoni hapa kuhusu nadharia ya pengo. Unaingia katika swali ambalo tuliligusia katika muhtasari uliopita, tulipokuwa tukijadili nasaba hizi : unaweza wapi wakati wa jiolojia? Kuna sehemu tatu pekee unazoweza kuuweka. Nitafanya kazi kinyume. Unaweza kuuweka katika gharika, tulizungumzia hilo, jiolojia ya mafuriko, tabaka zote zilizowekwa duniani katika wakati wa jiolojia na kisha ungekuwa unauweka katika Mwanzo 6-9. Unaweza kuuweka katika siku za Mwanzo 1 ikiwa unaelewa "siku" kuwa kipindi cha muda badala ya siku ya jua ya saa 24. Hiyo ni njia nyingine mbadala. Tutajadili hilo baadaye tutakapofikia. Au unaweza kuuweka kati ya Mwanzo 1:1 na 1:2. Kuna sehemu tatu ambazo unaweza kufanya hivyo. Kuna watu wengi ambao, ili kutatua tatizo la wakati wa jiolojia, baadhi wanapendelea mtazamo huu kwa sababu wanaweza kuweka nyenzo hiyo kati ya Mwanzo 1:1 na 1:2.

Kumekuwa na vifungu vingine mbalimbali katika Agano la Kale ambavyo vimetajwa kuunga mkono uhusiano huu na anguko la Shetani. Nadhani tatizo ni kwamba, na tunaweza kutumia muda mwingi kujadili kila moja ya vifungu hivi, tatizo ni kwamba kila moja ya vifungu hivi vinavyotajwa -- vipo vingine katika Isaya, vipo vingine katika Ezekieli na vipo vingine katika Yeremia -- kila moja ya hivi vina matatizo yake ya tafsiri. Kwa vingi vyavyo, kuna swali la kweli kama vinazungumzia Shetani au kama vinazungumzia mfalme wa Tiro katika Ezekieli 28 au mfalme wa mfalme wa Babeli katika Isaya 14.

2. Hakuna Kiungo Halisi Kilichoanzishwa na Mwanzo 1:2 Hata kama Vifungu Hivyo Vinazungumzia Shetani

Nambari 2. "Hakuna uhusiano halisi ulioanzishwa na Mwanzo 1:2 hata kama vifungu hivyo vinamzungumzia Shetani. Kwa hivyo unatoa hitimisho kadhaa ili kuunganisha vifungu hivyo na hili ili kuthibitisha msimamo huu. Kwa hivyo sidhani kama ina ushahidi thabiti zaidi."

3. Inarejelea Uumbaji wa Maada L tunaenda kwenye nambari ya 3. Uwezekano wa tatu ni kwamba kauli hiyo inarejelea uumbaji wa maada. "Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na dunia." Mbingu na dunia hapo ndio vizuizi vya ulimwengu unavyoweza kusema - maada, katika hatua zake mbichi. GCH Aalders anachukua mtazamo huu. Aalders alikuwa msomi wa Agano la Kale wa Uholanzi ambaye aliandika maoni kadhaa na makala zingine. Aliandika maoni mawili kuhusu Mwanzo yaliyotafsiriwa hivi karibuni kwa Kiingereza na kuchapishwa na Zondervan katika mfululizo wa Maoni ya Wanafunzi wa Biblia. Sijui kama umeona hilo. Imekuwa ikitoka kwa miaka 4 au 5 iliyopita. Maoni ya Agano la Kale yalichapishwa kwa Kiholanzi. Aalders hakuandika maoni yote lakini alifanya Mwanzo na katika juzuu ya kwanza ya maoni hayo kuhusu Mwanzo na Aalders , ukurasa wa 52, anasema kwenye mstari wa kwanza, "Sio kichwa tu," anakataa mtazamo wa kwanza. "Vile vile ni kweli bila shaka kwamba mbingu na dunia hazirejelei ulimwengu uliopangwa wa sasa kama ulivyoonekana baada ya kazi ya Mwanzo iliyoenezwa wakati Mwanzo 1 ilipokamilika. Jinsi ulimwengu ulivyokuwa jinsi ulivyo leo imeelezwa kwa undani katika mistari ya 3-31, mbingu na dunia katika mstari wa 1 kwa hivyo ni sifa ya kiini cha ulimwengu kabla ya uundaji na mpangilio wa kina, ambao umeelezwa katika sehemu iliyobaki ya sura. Tunaweza kuhitimisha basi kwamba mbingu na dunia katika mstari wa 1 zinarejelea kiini cha ulimwengu. Tunaweza pia kusema Mwanzo 1:1 inaelezea kiini ambacho ulimwengu wote uliumbwa." Unaona kwa mtazamo huo inapita kiasili katika mstari wa 2. Ukielewa "mbingu na dunia," kuwa aina ya sifa ya mfano kwa kiini, jiwe la ujenzi wa vipengele vya ulimwengu. Unaona kwamba kufungwa katika mstari wa 2 wakati dunia haina umbo na utupu, haina muundo, na haina mpangilio. Na kisha huanza kupangwa vitu vinapoanza kutokea. Kwa hivyo hiyo pia ni uwezekano, tatizo lake ni kwamba unapaswa kuchukua "mbingu na dunia" kisha kwa maana ya mfano na unajiuliza, "je, hilo lifanyike?" Lakini linatoa mwendelezo na mstari wa 2. Kwa hivyo nadhani linastahili kuzingatiwa kwa uzito. Kwangu mimi, ama mtazamo wa kwanza, mtazamo wa kichwa au mtazamo huu wa tatu ndio unaowezekana zaidi. "Dunia" hiyo katika mstari wa 2 inawakilisha nini? Inaonekana kuwakilisha aina

fulani ya hali isiyo na muundo ya kuwepo kabla ya Mungu kuanza kupanga mambo kama ilivyoelezwa katika sehemu iliyobaki ya sura ya 1.

b. Mwanzo 1:1 kama Kifungu Kidogo - Maoni 2

Sawa b. chini ya 4, ilikuwa, “Kuchukua Mwanzo 1:1 kama kifungu huru.” Nilikupa tafsiri 3 za kifungu kama kifungu huru. b. ni kuchukua Mwanzo 1:1 kama kifungu kidogo. Sasa kama kifungu kidogo kimsingi kuna mitazamo 2. Moja ingefanya mstari kuwa mdogo kwa mstari wa 2 na nyingine ingefanya kuwa mdogo kwa mstari wa 3, huku mstari wa 2 ukiwa na aina ya mabano.

Mtazamo wa kwanza ni kwamba mstari wa 1 ni mdogo kuliko mstari wa 2. Sasa sababu nzima ya mjadala huu inahusu neno la kwanza katika maandishi ya Kiebrania ambalo ni *bereshit* "Hapo mwanzo." Wale ambao hamjatumia Kiebrania au hata kama mmetumia, sitazungumzia Kiebrania bali niseme tu kwamba swali ni kama neno hilo la kwanza linapaswa kueleweka kama liko katika hali ya ukamilifu au ya ujenzi. Wataalamu wa sarufi wanabishana kuhusu hilo na sitaki kuingia katika sehemu ya kiufundi ya hilo. Lakini nadhani kuna mambo mawili ambayo yanapendelea sana uelewa ambao ni ukamilifu. Ukiuelewa kama ukamilifu basi utauchukua kama kifungu huru, "Hapo mwanzo Mungu aliumba." Ukiuchukua kama uumbaji basi utauchukua kama kifungu kidogo. Sasa, wale ambao wamekuwa na Kiebrania wanajua kitu kuhusu hali ya ukamilifu na ujenzi. Ikiwa hujatumia Kiebrania kukiondoa, ukiwa nacho, kitakuwa na maana kwako. Usipokichukua kamwe, unaweza kuzingatia kinachofuata kutoka kwa mjadala huu.

Kuna mambo mawili yanayopendelea sana neno kamili. Kwanza ni kwamba maandishi ya Kimasoreti yanalaumu, yanalaumu neno kwa lafudhi isiyojumuisha. Hiyo ni dalili kali kwamba Wamasoreti walilielewa kama kamili. Bila shaka Wamasoreti baadaye walikuwa karibu mwaka 1000 BK na walilaumu kwa lafudhi isiyojumuisha inayoonyesha kwamba walilielewa kama kamili. Pili, bila ubaguzi, matoleo ya kale yanalichukua kama kamili, walipolitafsiri. Kwa maneno mengine, tafsiri za Kigiriki za Septuagint za Agano la Kale, Kisiria, na matoleo yote ya kale yanaelewa, bila ubaguzi

kama kamili. Hiyo haimaanishi kwamba haiwezi kuwa muundo, kuna utata fulani hapo - inaweza kuwa. Lakini inaonekana kwamba uzito wa ushahidi unapendelea kamili.

Mwanzo 1:2 kama Mabano (?) Sasa wale wanaoichukulia kama muundo na kuitafsiri kama: “Mungu alipoanza kuumba mbingu na nchi,” wengi wao wangeiweka chini ya mstari wa 2: “Mungu alipoanza kuumba mbingu na nchi, giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji.” Hata hivyo, wengine wangesema kwamba mstari wa 2 ni mabano na mstari wa 1 unapaswa kusomeka: “na Mungu alipoanza kuumba mbingu na nchi (dunia sasa ilikuwa giza na utupu)” ndipo Mungu akasema...” Unaona, Mungu alipoanza kuumba...kisha Mungu akasema. Mstari wa 3 ni mwendelezo wa kauli kutoka mstari wa 1, huku mstari wa 2 kama mabano. Hilo linafanya iwe vigumu na ngumu. Tutazungumzia hilo katika saa inayofuata.

Imenakiliwa na Josh Kulp, James Fallanca, Angie Sykeny, Owen Williams na
mhariri wao Alexandria Florez
Imehaririwa vibaya na Ted Hildebrandt
Hariri ya mwisho na Rachel Ashely
Imesimuliwa tena na Ted Hildebrandt